

Vliv automatizace

na organizaci štábu 7. americké armády

Bojová činnost ve válce za používání zbraní hromadného ničení a nové průzkumné techniky vyžaduje zdokonalené metody řízení vojsk. Podstatně se zkrátila doba, potřebná k přijetí rozhodnutí velitele, zvýšila se potřeba různých informací o bojové situaci, zpracování informací je složitější, a proto vzrostla možnost chyb v přijímaných rozhodnutích. Ke zlepšení metod řízení vojsk americké armády bylo rozhodnuto postupně zavádět takové prostředky shromažďování, zpracování a zobrazování údajů o bojové situaci, které umožňují zkrátit čas přenosu a zpracování informací od nižších štábů, rychle přijmout optimální řešení a zabezpečit automatizaci celého procesu řízení a velení.

Na středoevropském válčišti je od roku 1962 zaváděn automatizovaný systém řízení a velení u 7. americké armády.

Od roku 1957 do roku 1962 došlo ke značným změnám v organizaci štábu armády. Změny však nebyly ve spojitosti se zaváděním automatizačních prostředků, ale s cílem zjednodušit velení a připravit je současným bojovým podmínkám; do určité míry braly v úvahu i ekonomická hlediska.

Oddělení dělostřelectva, které bylo v roce 1957 součástí zvláštního štábu, je od roku 1961 z něho vyčleněno a podřízeno přímo náčelníku štábu armády. Počet osob oddělení je nižší asi o polovinu. Náčelník týlu, který v roce 1957 podléhal náčelníku štábu, se stal v roce 1961 zástupcem velitele armády pro týl. Týlové oddělení zůstalo jako součást operačního štábu; navíc byla zřízena funkce pomocníka náčelníka štábu pro týl. Počet osob se snížil jen nepatrně. Téměř dvojnásobně se zvýšil počet osob na oddělení vojskového letectva, kde byli začleněni jen důstojníci a důstojníci zástupci. Počet důstojníků ve štábu armády se snížil asi z 1080 roku 1957 na 520 k roku 1962.

Po roce 1962 začal štáb 7 A ověřovat nové způsoby řízení a velení, již s přihlédnutím na možnosti použití samočinných elektrických počítačů. Typové středisko řízení bojové činnosti pro stupeň armáda mělo 79 osob, z toho 40 důstojníků. Středisko řízení týlu mělo 98 osob, z toho 42 důstojníků.

Po zorganizování střediska, vyškolení osob a získání dílčích zkušeností dochází v roce 1964 k vybavování a přezkušování automatizovaného střediska řízení bojové činnosti u 7 A, které bylo označeno ARTOC 7 A. Celkový počet osob střediska byl 94; část z nich byla vyčleněna z jednotlivých oddělení štábu 7 A a ze štábů dělostřeleckých a raketových útvarů (66 osob), část nově získána (28 osob převážně specialistů). Celkový automatizovaný systém řízení a velení u 7 A není ještě plně rozvinut a k jeho formování bude docházet až do r. 1970. Uvádění střediska v činnost klade značné nároky na kádrové obsazení funkcí štábu. Lze říci, že dosud nedochází k podstatnému snížení počtu osob ve štábu armády, ale naopak k růstu v některých odbornostech.

Nejprokazatelnější výsledky jsou v týlovém zabezpečení, kde bylo začato s automatizací nejdříve a kde bylo možno využít řady zkušeností z civilních orgánů (jak z průmyslu, tak i obchodu). K zásadním změnám ve složení a podřízenosti orgánů týlového zabezpečení, zařazených ve štábu polní armády, došlo až při reorganizaci týlu polní armády v druhém pololetí 1965. Reorganizační proces má být podle plánu dovršen reorganizací týlu pozemních sil USA na válčišti do roku 1970.

Reorganizace týlových orgánů na všech stupních prokazatelně souvisí se zaváděním prostředků mechanizace a automatizace, zejména v oboru zásobování materiálem. Používání děroštitkových strojů a samočinných elektronických počítačů ovlivnilo hlavně organizaci zásobování.

Na jedné straně vynucuje jednotné názvosloví a číslování materiálu, na druhé straně však umožňuje centralizaci na určitém stupni zpracování velkého množství údajů. Kromě toho působily na reorganizaci další požadavky, např. snaha odstranit dosavadní organizační roztržičnost, nejednotnost a těžkopádnost, zejména u druhů vojsk a služeb s materiální působností.

Hlavní podstata reorganizace týlových orgánů ve štábu armády:

- řízení všech týlových útvarů a zařízení polní armády se přenáší na štáb všetýlového svazku — týlové velitelství polní armády;

- oddělení druhů vojsk ve štábu armády (např. spojovací) nemají funkce v zásobování a technickém zabezpečení;

- zásobovací oddělení zbrojní a dopravní služby se ruší; specialisté těchto služeb jsou zařazeni přímo do týlového oddělení operačního štábu;

- zdravotnické oddělení ve štábu armády zůstává; jeho činnost však kontroluje osobní oddělení operačního štábu;

- stanoviště, ze kterého se řídí týlové zabezpečení polní armády, se vytváří z prostředků týlového velitelství polní armády.

Z dosavadních poznatků vyplývá, že nedochází k celkovému snížení pracovníků týlového zabezpečení v rámci polní armády. Dochází však k podstatným změnám v jejich zařazení a ve způsobu činnosti. Podíl jednotek materiálního, technického a zdravotnického zabezpečení polní armády na celkových početních stavech nepoklesl, ale naopak podle předběžných údajů poněkud se zvýšil.

Souběžně se zaváděním automatizace v řízení pozemních sil, se buduje americký automatizovaný systém (412 L) v protivzdušné obraně a letectvu na území NSR. Zavedený systém má zabezpečit automatizované zjišťování, sledování a rozpoznávání vzdušných cílů, vyhodnocování vzdušné situace, výběr druhu zbraní k ničení cílů a navádění stíhacích letounů na vzdušné cíle. Kromě toho se může systém použít k navádění a řízení prostředků VVS při ničení pozemních cílů a při řízení vzdušného průzkumu a k celkovému řízení leteckého provozu.

V průběhu zavádění tohoto automatizovaného systému do výzbroje se na jeho výstavbě, kromě vojenských specialistů, podílelo po určitou dobu více než 500 inženýrů a techniků výrobních závodů. Celkový počet osob obsluhy systému 412 L není dosud upřesněn. Je však zjištěno, že větší počet příslušníků letectva se přeskokuje na potřebné odbornosti a trvale jsou přijímáni specialisté z civilu.

V průběhu posledních deseti let došlo ve štábu 7 A ke značným změnám na základě požadavku zvýšení efektivity práce snížením finančních nákladů i zjednodušením systému velení. Ke změnám do r. 1962 nedošlo vlivem automatizace. Od roku 1962 byly zkoušeny a zaváděny ve štábu 7 A samočinné elektronické počítače a byla vytvořena taktická střediska řízení bojové činnosti na různých stupních. K částečným změnám počtu osob a jejich odbornosti trvale dochází. V současné době dochází ke zvyšování počtů specialistů a ke snižování počtů administrativních a pomocných sil.